

Силабус курсу
Методика навчання другої іноземної мови

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Галузь знань: 01 Освіта/педагогіка
Спеціальність: 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))
Освітньо-наукова програма «Середня освіта (Англійська мова і література)»
Компонент освітньої програми: вибіркова дисципліна
Рік підготовки – 1, семестр – 2
Кількість кредитів – 3
Мова викладання: англійська
Дні занять: згідно з розкладом
Консультації: згідно з розкладом

Керівник курсу

д. пед. н., проф. **Задорожна Ірина Павлівна**

Контактна інформація

irynazadorozhnai@gmail.com +380679508709

Опис дисципліни

Мета дисципліни «Методика навчання другої іноземної мови» полягає у забезпеченні методичної підготовки магістрантів до реалізації їхніх професійних функцій викладача другої іноземної мови (розвивально-виховної, конструктивно-планувальної, гностичної, організаторської) в умовах мультилінгвальної освіти в сучасних закладах вищої освіти, удосконаленні їх комунікативно-навчальної, мовленнєвої, мовної, лінгвосоціокультурної та навчально-стратегічної компетентностей.

Завдання курсу «Методика навчання другої іноземної мови»:

- ознайомити студентів із особливостями процесу викладання другої ІМ як засобу спілкування;
- ознайомити студентів з сучасними методичними напрямками, авторськими концепціями, методами, формами та засобами навчання другої ІМ;
- удосконалювати у студентів основи вмінь творчо застосовувати свої професійні знання з урахуванням індивідуальних особливостей вивчаючих ІМ;
- підготувати студентів для реалізації їхніх професійних функцій учителя/викладача другої ІМ.

Структура курсу

Години (лек. / практи.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль I. Теоретичні передумови навчання другої іноземної мови			
2/-	Тема 1. Мультилінгвізм і методика навчання другої іноземної мови.	Знати основні поняття методики навчання другої іноземної мови; розуміти сутність мультилінгвізму та стратегії багатомовності.	Питання для обговорення

4/2	Тема 2. Психолінгвістичні аспекти навчання другої іноземної мови.	Знати психологічні механізми засвоєння іноземних мов в умовах штучного трилінгвізму; розуміти значення та місце рідної мови та першої іноземної мови у навчальному процесі з другої іноземної мови; розуміти явища інтерференції та позитивного переносу, явище фосилізації знань з іноземної мови; вміти використовувати набутий студентами мовний досвід у навчанні другої іноземної мови; застосовувати порівняльний аналіз мовних систем у практичній професійній діяльності; виявляти зони для позитивного переносу знань з метою оптимізації навчального процесу з другої іноземної мови та підвищення його ефективності.	Питання для обговорення, презентації
2/-	Тема 3. Підходи і принципи навчання другої іноземної мови	Знати сучасні підходи та принципи навчання другої іноземної мови; технології навчання другої іноземної мови; уміти визначати й аналізувати цілі, зміст, принципи, методи і прийоми навчання другої іноземної мови; аналізувати, обирати й ефективно використовувати навчально-методичні комплекси.	Питання для обговорення презентації, кейси, ІНДЗ,
<i>Змістовий модуль 2. Методика формування мовних компетентностей з другої іноземної мови</i>			
2/2	Тема 4. Методика формування фонетичної компетентності	Знати цілі, етапи та засоби формування фонетичної компетентності з другої іноземної мови; уміти створювати умови для позитивного переносу та попередження інтерференції; уміти аналізувати навчальні матеріали, розробляти вправи для формування фонетичної компетентності з другої іноземної мови; здійснювати контроль рівня сформованості фонетичної компетентності з другої іноземної мови.	Питання для обговорення, презентації, кейси, ІНДЗ
2/2	Тема 5. Методика формування граматичної компетентності	Знати цілі, етапи та засоби формування фонетичної компетентності з другої іноземної мови; уміти створювати умови для позитивного переносу та попередження інтерференції; уміти аналізувати навчальні матеріали, розробляти вправи для формування фонетичної компетентності з другої іноземної мови; здійснювати контроль рівня сформованості фонетичної компетентності з другої іноземної мови.	Питання для обговорення, презентації, кейси, ІНДЗ

2/2	Тема 6. Методика формування лексичної компетентності	Знати цілі, етапи та засоби формування граматичної компетентності з другої іноземної мови; уміти здійснювати порівняння граматичних систем контактних мов та застосовувати його результати для створення умов для позитивного переносу та попередження інтерференції; уміти аналізувати навчальні матеріали, розробляти вправи для формування граматичної компетентності з другої іноземної мови; здійснювати контроль рівня сформованості граматичної компетентності з другої іноземної мови.	Питання для обговорення, презентації, кейси, ІНДЗ,
<i>Змістовий модуль 3. Методика формування мовленнєвих компетентностей з другої іноземної мови</i>			
2/2	Тема 7. Методика формування рецептивних компетентностей	Знати цілі, етапи та засоби формування компетентності в аудіюванні з другої іноземної мови; уміти аналізувати навчальні матеріали, розробляти вправи для формування компетентності в аудіюванні з другої іноземної мови; здійснювати контроль рівня сформованості компетентності в аудіюванні з другої іноземної мови.	Питання для обговорення, презентації, кейси, ІНДЗ
2/2	Тема 8. Методика формування продуктивних компетентностей	Знати цілі, етапи та засоби формування компетентності в читанні з другої іноземної мови; уміти аналізувати навчальні матеріали, розробляти вправи для формування компетентності в читанні з другої іноземної мови; здійснювати контроль рівня сформованості компетентності в читанні з другої іноземної мови.	Питання для обговорення, презентації, кейси, ІНДЗ
2/2	Тема 9. Методика формування лінгвосоціокультурної компетентності	Знати цілі, етапи та засоби формування компетентності в говорінні з другої іноземної мови; уміти аналізувати навчальні матеріали, розробляти вправи для формування компетентності в говорінні з другої іноземної мови; здійснювати контроль рівня сформованості компетентності в говорінні з другої іноземної мови.	Питання для обговорення, презентації, кейси, ІНДЗ

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК2	Здатність здійснювати наукові дослідження в галузях лінгвістики, літературознавства та методики навчання іноземних мов.
ЗК3	Здатність використовувати отримані знання та сформовані вміння на практиці.
ЗК5	Здатність застосовувати досягнення інформаційних та комунікаційних технологій у вирішенні професійних та життєвих завдань.
ЗК10	Здатність до постійного особистісного і професійного вдосконалення і розвитку, до навчання впродовж усього життя.
ФК1	Здатність використовувати теоретичні знання, навички, вміння з педагогіки і психології, філологічних наук і методики навчання іноземних мов для вирішення професійних завдань.
ФК4	Здатність формувати іншомовну комунікативну компетентність, використовуючи при цьому різноманітні підходи до навчання, методи, прийоми і форми роботи.
ФК5	Здатність знаходити та ефективно використовувати навчальну й наукову інформацію з метою оцінки змісту, структури та організації навчального процесу у відповідному закладі освіти.
ФК6	Здатність самостійно отримувати нові знання, критично оцінювати досвід минулого з позицій найновіших досягнень філологічної і методичної наук та освітньої практики.
ФК7	Здатність ефективно застосовувати поглиблені знання, навички, вміння у галузях мовознавства, лінгводидактики та психолого-педагогічних дисциплін на практиці.
ФК8	Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі освіти
ФК9	Здатність здійснювати професійну діяльність українською та іноземними мовами, володіти академічним писемним мовленням.
ФК10	Здатність використовувати можливості мережевих програмних систем та Інтернет-ресурси для виконання наукових досліджень у сферах методики навчання іноземних мов, філології, а також для вирішення теоретичних і практичних завдань у галузі професійної діяльності.
ФК11	Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної науково-методичної і практичної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу.
ФК12	Здатність орієнтуватись в основних тенденціях розвитку іншомовної освіти у навчальних закладах, прогнозувати й проектувати педагогічну діяльність.
ФК13	Здатність керувати пізнавальною діяльністю учнів і студентів, враховувати їх індивідуальні і психологічні особливості, скеровувати на виконання освітніх завдань.
ФК14	Здатність реалізовувати виховні функції на навчальних заняттях і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів, у т.ч. з особливими потребами та формування їхньої культури.
ФК15	Здатність здійснювати емоційно-експресивний вплив на учнівську та студентську аудиторію.
Програмні результати навчання	
ПРН1	Розуміння шляхів розвитку системи освіти України в умовах реформаційних змін. Знання світових освітніх тенденцій.
ПРН3	Знання психолого-педагогічних основ процесів навчання й виховання у вищих

	навчальних закладах.
ПРН5	Знання сучасних філологічних і дидактичних основ навчання іноземних мов, вміння створювати інклюзивне навчальне середовище і викладати іноземну мову особам з особливими освітніми потребами, творчо й ефективно використовувати освітні теорії і світовий досвід у процесі вирішення професійних завдань.
ПРН6	Знання актуальних проблем сучасної іноземної філології та літературознавства, здатність аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрямки і школи в лінгвістиці та літературознавстві, застосовувати отримані знання у професійній діяльності.
ПРН7	Здатність критично аналізувати нову інформацію, отриману з різних джерел, використовувати засвоєні теоретичні знання при вирішенні професійних завдань, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для ефективної організації навчального процесу.
ПРН8	Здатність здійснювати контроль навчальних досягнень суб'єктів навчання; розробляти різні типи навчальних і тестових завдань, здійснювати поточний та підсумковий контроль на заняттях; вести облік результатів контролю знань, умінь та навичок.
ПРН9	Здатність ефективно працювати самостійно та в команді, організовувати педагогічну взаємодію з учнями і батьками, студентами.
ПРН10	Здатність знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня,
ПРН12	Здатність використовувати інноваційні методики і педагогічні технології у навчально-виховному процесі; планувати і проводити навчальні заняття відповідно до обраної методики і технологій навчання.
ПРН13	Здатність ефективно взаємодіяти і співпрацювати із фахівцями в галузі освіти в Україні і за кордоном, здатність удосконалювати й підвищувати власний професійний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.
ПРН14	Здатність кваліфіковано здійснювати освітню та педагогічну роботу, сприяти розвитку особистості учнів і студентів, їх підготовці до майбутньої професійної діяльності.
ПРН15	Здатність визначати рівень особистісного і професійного розвитку, створювати траєкторію особистісного та професійного вдосконалення.
ПРН16	Здатність розуміти і поділяти цінності академічної доброчесності, усвідомлювати ризики, пов'язані з недоброчесною академічною поведінкою, діяти у навчальних і професійних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики, розпізнавати академічну недоброчесність і давати їй належну оцінку.

Рекомендована література

Основна

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б. та ін.; за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
2. Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах : англ. мова, нім мова, франц. мова, ісп. мова: навчальний посібник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б. та ін.; за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2016. 402 с.

3. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: Колективна монографія / Ніколаєва С.Ю. та ін.; за ред. С.Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2015. 444 с.
4. Тарнапольський О., Нестеренко О., Кухаренко А. Обучение второму иностранному языку в вузе: монография. LAP LAMBERT Academic Publishing, 2015. 485 с.

Допоміжна

1. Cenoz J. English in Europe: The Acquisition of a Third Language. Clevedon, UK: Multilingual Matters, 2000. 271 p.
2. Cenoz J. The Effect of Linguistic Distance, L2 Status and Age on Cross-Linguistic Influence in Third Language Acquisition. *Cross-linguistic Influence in Third Language Acquisition: Psycholinguistic Perspectives* / ed. by J. Cenoz, B. Hufeisen, U. Jessner. Clevedon, UK : Multilingual Matters, 2001. P. 8–20.
3. Cenoz J., Hufeisen B., Jessner U. Why Investigate the Multilingual Lexicon? *The Multilingual Lexicon* / ed. by J. Cenoz, B. Hufeisen, U. Jessner. Dordrecht : Kluwer Academic Publishers, 2003. P. 1–9.
4. Cross-linguistic influences in multilingual language acquisition / Danuta Gabryś-Barker, editor. Heidelberg ; New York : Springer, 2012. 197 p.
5. De Angelis G. The Acquisition of Languages beyond the L2: psycholinguistic perspectives. *Rassegna Italiana di Linguistica Applicata*. 2005. Vol. 2–3. P. 397–409.
6. De Angelis G. The development of psycholinguistic research on crosslinguistic influence. *The Exploration of Multilingualism: Development of research on L3, multilingualism and multiple language acquisition* / ed. by Aronin L., Hufeisen B. AILA Applied Linguistic Series. 2009. Vol. 6. pp. 63 – 77.
7. De Angelis G. Third or Additional Language Acquisition. Clevedon, UK: Multilingual Matters, 2007. 152 p.
8. De Bot K. The Multilingual Lexicon: Modelling selection and control. *International Journal of Multilingualism*. 2004. No 1. P. 17–32.
9. Dewaele J. Activation or Inhibition? The interaction of L1, L2 and L3 on the language mode continuum. *Cross-linguistic Influence in Third Language Acquisition: Psycholinguistic Perspectives* / ed. by J. Cenoz, B. Hufeisen, U. Jessner. Clevedon, UK: Multilingual Matters, 2001. P. 69–89.
10. Odlin T. Language Transfer: Cross-Linguistic Influence in Language Learning. Cambridge, Cambridge University Press, 1989. 210 p.
11. Ringbom H., Jarvis S. The Importance of Cross-Linguistic Similarity in Foreign Language Learning. *The Handbook of Language Teaching* / eds M. H. Long, C. J. Doughty. Oxford : Wiley-Blackwell, 2009. PP. 106 118.
12. Third language acquisition in adulthood / ed. by J. Cabrelli Amaro, S. Flynn, J. Rothman. Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins Pub. Co., 2012. 312 p.

Політика оцінювання

- Політика щодо реченця та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10% від оцінки).

Перескладання модулів і тем відбувається за наявності підтверджених поважних причин (наприклад, довідка від лікаря).

- Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, у середовищі MOODLE).
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-3) усне опитування, презентації, кейси	20
Модуль 2 (теми 4-6) усне опитування, презентації, кейси	30
Модуль 3 (теми 7-9) усне опитування, презентації, кейси	30
ІНДЗ (теми 2-9)	10
Залік (теми 1-9) – підсумковий тест (або комплексне ІНДЗ)	10
Всього	100

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складанн
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом